

Kulutõhususe ja ravikindlustuse eelarve mõju hinnang

Teenuse nimetus	SIMULTAANOPERATSIOONIDE RAKENDUSTINGIMUSTE MUUTMINE
Taotluse number	989

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

Taotluse eesmärk on kaasajastada ja korrastada tervishoiuteenuste loetelus simultaanoperatsioonide rakendustingimused. Analüüsida simultaanoperatsioonide kasutust ning teha vastavalt analüüsi tulemustele tervishoiuteenuste loetelus muudatused. Vajadus kaasajastamiseks on tekkinud seoses erinevate erialade operatsioonide loetelude kaasajastamisega, kus sisalduvad ka simultaanoperatsioonidena kasutatavad operatsioonid.

Vastavalt hetkel kehtiva tervishoiuteenuse loetelu § 56 „Simultaanoperatsiooni eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmine,, lõige 1 loetakse simultaanoperatsiooniks juhtu, kui patsiendile osutatakse samas anatoomilises piirkonnas mitut käesolevas peatükis (peatükk 6) nimetatud tervishoiuteenust ühel ajal või ühe anesteesia vältel. Ühe täiendava tervishoiuteenuse osutamise korral tasutakse täiendavalt 25% põhioperatsiooni piirhinnast, kahe ja enama täiendava tervishoiuteenuse osutamise korral täiendavalt 45% põhioperatsiooni piirhinnast.

Eesmärgi täitmiseks analüüsiti 2014. aastal enamkasutatavate simultaanoperatsioonide kasutuspraktikat raviastutustes. 2015. aasta esimesel poolaastal viidi haigekassa poolt läbi simultaanoperatsioonide kasutuse kontroll, milles kontrolliti kokku 735 raviarvet ja ravidokumenti. Sihtvalik on sisendiks simultaanoperatsioonide rakendustingimuste muutmisele. Kõik kontrollitud ravijuhud kaardistati raviarvete ja ravidokumentide alusel (sh operatsiooni aeg, kestus, hinnang põhi- ja simultaanoperatsiooni kodeerimise õigsusele, operatsioonil kasutatud lisavahendid jne). Läbiviidud sihtvaliku kokkuvõttes soovitatakse täpsustada simultaansuse rakendustingimusi.

2. Teenuse kulude (hinna) põhjendus

Analüüsi algandmeteks on 2015. aastal Eesti Haigekassa raviarvetele märgitud operatsioonid erialade lõikes. Raviarvetelt otsiti operatsioone, millede hulka raviarvetel on märgitud null ning samal raviarvel on koefitsendiga 1,25 ja 1,45 märgitud põhioperatsioon. Ehk siis simultaanoperatsioonide lisaoperatsioone.

Analüüsiti 117 364 raviarvet ning selle tulemusena leiti, et lisaoperatsioone simultaanoperatsioonide korral on raviarvetele märgitud kokku 19 207 korda. 65% (12 421) kordadest on põhioperatsiooni koefitsient 1,25. Sellel juhul on enim lisaoperatsioonina märgitud teenust koodiga 021008 „Submukoosne konhotoomia“ 1 320 korral.

Lisaoperatsioone, millede põhioperatsiooni koefitsient on 1,45 on raviarvetele märgitud 6 786 korral. Enim on lisaoperatsioonina märgitud teenust koodiga 011016 „Tümpaanostoomia“ 1 173 korral.

Analüüsi eesmärgiks on leida lisaoperatsiooni ja põhioperatsiooni hindades olevad sarnased ressursid ning nende summa lahutada lisaoperatsiooni hinnast, et leida optimaalne koefitsient simultaanoperatsioonide eest tasumiseks ja muuta läbi selle rakendustingimusi üheselt mõistetavamaks.

Operatsioonide kirjelduste võrdlemisel leiti peamised sarnased ressursid, mis kahe (või enama) operatsiooni läbiviimisel, ühe operatsiooni käigus on kattuvad. Nendeks sarnasteks kuludeks teenuste hindades on operatsiooni ettevalmisvav lõpetav aeg, kirurgia baas + katmiskomplekt (YKM), kirurgia rietuskomplekt (YKM), patsiendi haldus (OST) ning teise (ja/või kolmanda) operatsiooni alustamisel sisselõike tegemise ja lõpetamisel haava sulgemise aeg. Operatsiooni alustamisel sisselõike ja lõpetamisel haava sulgemise ajaks on võetud 20 minutit (optimaalne keskmine aeg). Rahaline väärtus leiti vastavalt iga operatsiooni läbiviimisajale. Operatsiooni läbiviimise aja rahaline väärtus jagati operatsiooni kestvusega minutites ning korrutati 20 minutiga. Lisaoperatsioonide puhul, millede põhioperatsioon on raviarvel koefitsiendiga 1,45 (põhioperatsioon ja kaks lisaoperatsiooni) on see aeg võetud kahekordne (2x20min.). Järgmiseks on nende kulude väärtused lahutatud iga teenuse (operatsiooni) 2016. aastal kehtivast piirhinnast. Selle tulemusena tekkis arvestuslik lisaoperatsiooni hind, mis ei sisalda kattuvaid ressursse. Lõpetuseks on leitud arvestuslikult saadud lisaoperatsiooni hinna ning TTL- s kehtiva sama teenuse hinna suhe (koefitsient).

Eelnevalt kirjeldatud metoodikaga on leitud arvestusliku lisaoperatsiooni hinna osakaal lisaoperatsiooni hinnast kõikidele operatsioonidele, millede hulk1 on raviarvel null ja põhioperatsiooni koefitsiendiks 1,25 ning 1,45.

Tabel 1. Lisaoperatsioonide korrad ja arvestusliku lisaoperatsiooni hinna osakaal lisaoperatsiooni hinnast (koefitsient)

Eriala	Lisa operatsiooni korrad (hulk1=0), põhioperatsiooni koef 1,25	Arvestusliku lisa operatsiooni hinna osakaal lisaoperatsiooni hinnast	Lisa operatsiooni korrad (hulk1=0), põhioperatsiooni koef 1,45	Arvestusliku lisa operatsiooni hinna osakaal lisaoperatsiooni hinnast
Endoproteesid	60	62%	4	53%
Günekoloogia	1 754	59%	755	49%
Kardiokirurgia	17	59%	4	42%
Katarakt	523	83%	12	40%
Lastekirurgia	128	58%	12	44%
Neurokirurgia	93	58%	44	56%
Neuroloogia	2	72%	3	6%
Näo- ja lõualuukirurgia	176	62%	104	26%
Onkoloogia	2 110	66%	26	54%
Organsiirdamised	2	62%	3	50%
Ortopeedia	1 017	61%	683	50%
Otorinolarüngoloogia	3 711	59%	4 077	35%
Rindkerekirurgia	88	66%	12	20%
Silm	231	73%	36	61%
Sünnitus	181	51%	25	34%
Uroloogia	326	58%	68	54%
Veresoontekirurgia	702	56%	303	44%
Üldkirurgia	1 168	62%	571	31%

Erialade segu	132	59%	44	50%
Kokku/keskmine	12 421	62%	6 786	39%

Lähtudes analüüsi tulemusest ja ülesande püstitusest muuta TTL- i § 56 „Simultaanoperatsiooni eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmine,, lõige 1 järgmiselt: simultaanoperatsiooniks loetakse juhtu, kui patsiendile osutatakse samas anatoomilises piirkonnas mitut käesolevas peatükis nimetatud tervishoiuteenust ühel ajal või ühe anesteesia vältel. Ühe täiendava tervishoiuteenuse osutamise korral tasutakse 62% lisateenuse piirhinnast. Kahe ja enama täiendava tervishoiuteenuse osutamise korral makstakse teise ja kolmanda lisateenuse eest 39% teenuste piirhindadest..

3. Teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse kulude eelarvele, sealhulgas tuuakse eraldi välja mõju tervishoiuteenuste, ravimite ja töövõimetushüvitiste eelarvele

Tabel.2. Muudatuste rahaline mõju eelarvele

2016	2017		2016	2017	
Põhioperatsioon koef 1,25 summa kokku	Esimene operatsioon koef 1,0+ teine operatsioon koef 0,62	Lisakulu eelarvele	Põhioperatsioon koef 1,45 summa kokku	Esimene operatsioon koef 1,0+ teine operatsioon koef 0,39+kolmas operatsioon koef 0,39	Lisakulu eelarvele
5 808 035	6 625 895	817 860	2 423 586	2 882 794	459 207

Simultaanoperatsioonide rakendustingimuste muutmine toob ravikindlustuse kulude eelarvele 1 277 067 eurose lisakulu. Samas on selline ühe operatsiooni käigus mitme operatsiooni tegemise eest tasumine konkreetsem ja paremini mõistetav.

4. Teenuse mõju teenust osutavatele erialadele planeeritavatele rahalistele mahtudele ja seos teiste erialadega

Muudatus mõjutab kõiki kirurgilisi erialasid.

5. Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud.

6. Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste.

Simultaanoperatsioonide rakendustingimuste täpsustamine vajalik, et tagada üheselt mõistetavad kriteeriumid simultaanoperatsioonide märkimisel raviarvetele.

7. Kokkuvõte

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Rakendustingimuste muutmine	
Ettepaneku esitaja	Eesti Haigekassa	
Teenuse alternatiivid	Tervishoiuteenuste loetelus kehtiv rakendustingimus simultaansuskoefitsendi kasutamise kohta	
Kulutõhusus		
Omaosalus	puudub	
Vajadus	Ligikaudu 19 200 lisaoperatsiooni simultaanoperatsiooni korral	
Teenuse piirhind		
Kohaldamise tingimused	Simultaanoperatsiooniks loetakse juhtu, kui patsiendile osutatakse samas anatoomilises piirkonnas mitut käesolevas peatükis nimetatud tervishoiuteenust ühel ajal või ühe anesteesia vältel. Ühe täiendava tervishoiuteenuse osutamise korral tasutakse 62% lisateenuse piirhinnast. Kahe ja enama täiendava tervishoiuteenuse osutamise korral makstakse teise ja kolmanda lisateenuse eest 39% teenuste piirhindadest.	Põhioperatsioon on kõige ressursimahukam operatsioon
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	1 277 067€	
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Simultaanoperatsioonide rakendustingimuste täpsustamine vajalik ,et tagada üheselt mõistetavad kriteeriumid simultaanoperatsioonide märkimisel raviarvetele.	